

Belgie

Srážky během sledovaného období byly vyšší než dlouhodobý průměr, přičemž nejvyšší anomálie - více než dvojnásobek průměru - byly zaznamenány v příhraničních regionech Belgie. Četnost srážek byla vysoká, ale během druhé dekády září a prvního týdne v říjnu se vyskytlo i několik sušších dnů. Teploty značně kolísaly, ale v celém sledovaném období se blížily průměrným hodnotám. Sklizeň cukrové řepy probíhá podle plánu, zatímco sklizeň brambor a kukuřice je pozdější než obvykle, částečně v důsledku pozdního jarního setí, jehož zpoždění se nepodařilo vyrovnat. Výnosy letních plodin zůstávají pod pětiletým průměrem, i když vyšších výnosů dosahují plodiny zaseté včas na dobře odvodněných, nezhutněných půdách. Setí ozimých obilovin začíná pomalu, protože mnoho zemědělců (a dodavatelů) dalo přednost sklizni letních plodin, když to povětrnostní podmínky umožnily.

Bělorusko

Září se vyznačovalo velmi teplým počasím ve všech regionech Běloruska, s průměrnými teplotami o 4-5 °C vyššími, než je průměr. Ještě výraznější anomálie byly zaznamenány u maximálních teplot, ty byly až 7 °C nad nejnižší teplotní hranicí. Celé sledované období bylo nejteplejší v záznamech od roku 1991, i když se teplotní podmínky od začátku října vyrovnaly s dlouhodobým průměrem. První polovina září byla prakticky suchá, ale následné pravidelné srážky vedly k tomu, že úhrny srážek se v některých oblastech blížily i sezónním hodnotám. Jinde byly však i 30-50 % pod průměrem. Celkově byly teplé a relativně suché podmínky příznivé pro sklizeň kukuřice na zrno, která proběhla s předstihem a nyní je již ukončena. Srážky od poloviny září zvýšily vlhkost vrchní vrstvy půdy na příznivé hodnoty pro přípravu půdy k setí, zejména na jihovýchodě země, kde se deficit vody stával kritickým. Setí ozimé pšenice probíhá hladce, v některých oblastech je již dokončeno.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Denní teploty se během sledovaného období v Bulharsku pohybovaly v rozmezí 1-2 °C nad průměrem. Až do 29. září, kdy přišly vydatné srážky, zejména v severních a východních oblastech, zůstávaly úhrny 30-80 % pod průměrem. Říjen byl opět výrazně sušší než obvykle. Suché počasí poskytlo příznivé podmínky pro sklizeň letních plodin, ale deště způsobily přerušování a zpoždění. Prognózy pro kukuřici na zrno a slunečnici byly opět sníženy, a to na mimořádně nízkou úroveň (nejnižší od roku 2007), s ohledem na všechny negativní dopady tepla a vodního stresu od června. Výsev ozimé řepky probíhal podobně jako v loňském roce a oproti normálnímu roku utrpěl značné zpoždění v důsledku tvrdé a suché ornice. Ukončen byl v polovině října. Začátek výsevu ozimých obilovin se rovněž opozdil, ale situace se zlepšuje a setí může být stále dokončeno včas v optimálním termínu, i když je zapotřebí ještě trochu deště, aby se udrželo dostatečné vzcházení a raný růst.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

V průběhu sledovaného období byly teploty v krajině mírně vyšší, než je dlouhodobý průměr, ale na začátku září byla země zasažena vlnou veder, což vedlo k předčasnému vysychání plodin. Ve druhé dekádě září zasáhla Česko bouře Boris, která do těchto oblastí přinesla až 350 mm extrémních srážek a povodně. Od té doby se počasí vrátilo k normálním podmínkám. Kontrastní podmínky v září velmi ztížily zemědělcům dokončení sklizně letních plodin, která měla kvůli vlně veder začít dříve než obvykle. Také zahájení setí ozim bylo zkomplikováno. V regionech nejvíce postižených silnými dešti se zpozdí až o dva týdny. Výsev řepky byl dokončen v září, no lokálně byl také komplikován nesjízdností pozemků. Porosty nyní vzešly a jsou ale v dobrém stavu. Riziko onemocnění brambor a cukrové řepy v důsledku příliš vlhké půdy se snížilo díky sušším týdnům v pozdějším období hodnocení. Naše prognózy výnosů letních plodin zůstávají blízké nebo mírně nižší než trendy.

Dánsko

V Dánsku se střídala suchá období s intenzivními srážkami. Celkový úhrn srážek byl ve východním Dánsku přibližně o 30 - 50 % vyšší než průměr, jinde se pohyboval blízko průměru. Prvních deset zářijových dní bylo mimořádně teplých, s průměrnými teplotami až 7 °C nad obvyklými teplotami. Poté se teploty opět přiblížily normálu a kolísaly kolem průměru; po celé pozorované období byl zaznamenán mírný přebytek teplotní akumulace. Setí ozimých plodin se blíží ke konci a nedávno vzešlé plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Letní plodiny měly v posledních týdnech odpovídající podmínky a lze očekávat slušnou sklizeň. Prognózy výnosů cukrové řepy, brambor a kukuřice na zeleno zůstávají od zářijového bulletinu beze změny.

Francie

Během sledovaného období byl úhrn srážek ve Francii výrazně vyšší, než je obvyklé, a to i o 90 % víc, než je dlouhodobý průměr. Zato teploty byly nižší než dlouhodobý průměr, zejména maximální teploty v západní polovině země. Kukuřice a sója vstoupily do fáze dozrávání v dobrém stavu díky příznivému a vlhkému létu. Přetrvávající déšť, který od konce září zesílil, však narušuje sklizeň na většině území země a může způsobit problémy s kvalitou zrna. Navíc vzhledem k pozdnímu setí a relativně nízkým teplotám v letošním létě hrozí, že část plodin do příchodu zimy plně nedozraje. To se týká zejména Alsaska, kde se sklizeň opozdila přibližně o měsíc oproti obvyklému harmonogramu. Ztížena je také sklizeň cukrové řepy a brambor. Záplavy (spojené s bouří Kirk) ve středovýchodní části Francie měly na celkovou národní produkci plodin zanedbatelný vliv. Prognózy výnosů plodin zůstávají beze změny.

Chorvatsko

V polovině září a na začátku října se sledované období vyznačovalo intenzivními srážkami, jejichž úhrny se pohybovaly mezi 50 - 100 % nad úroveň dlouhodobého průměru. Tyto události byly doprovázeny chladnějšími dny, než je obvyklé, zatímco teploty ve dnech bez deště zůstaly na úrovni nebo nad úrovní průměru. Deště narušily počátek sklizně letních plodin; předběžné zprávy hovoří o rekordně nízké vlhkosti kukuřice na zrno v důsledku přetrvávajících vysokých teplot až do září. Nepříznivé podmínky, zejména ve východním Chorvatsku, výrazně ovlivnily produkci cukrové řepy. Předchozí prognózy výnosů letních plodin byly revidovány směrem dolů, zejména u kukuřice na zrno a cukrové řepy. Zářijové srážky zlepšily podmínky pro setí ozimů a zakládání porostů. Výsev řepky se v Chorvatsku opozdil kvůli nedostatečné půdní vlhkosti až do poloviny září, ale přesto byl dokončen včas (tj. do konce měsíce). Výsev ozimých obilovin v říjnu probíhá dobře.

Itálie

Na severu Itálie byly ve sledovaném období teploty nižší než průměr a také hojně srážky, co vytvořilo nepříznivé podmínky pro dozrávání letních plodin. Ve většině severních regionů došlo k lokálním záplavám; sledované období bylo nejvlhčí od roku 1992. Chladná a vlhká období kolem 15. září a 5. října zpomalila dozrávání letních plodin a příliš vlhké podmínky ztěžily také sklizeň, která je již nyní o měsíc pozdější než obvykle v důsledku velmi pozdního setí. Kukuřice na siláž a na zrno se tak sklízí ještě v říjnu. Očekávají se negativní dopady na kvalitu zrna a náklady na sušení. Na jihu země se výsevy ozimů očekávají až koncem listopadu. Prognózy výnosů byly mírně revidovány směrem dolů, aby se přiblížily trendům u kukuřice na zrno a sóji, zatímco u slunečnice zůstávají kolem trendu a u cukrové řepy a kukuřice na siláž pod trendem.

Litva

Během sledovaného období se střídaly srážky se suchými dny. Celkový úhrn srážek byl v Litvě přibližně o 20 % nižší než průměr a také s regionálními rozdíly. Teploty byly po většinu září, které bylo nejteplejší v dosavadních měřeních, převážně nadprůměrné a v říjnu se vrátily k hodnotám blízkým s dlouhodobému průměru. Ozimé setí probíhalo dobře a bylo dokončeno v optimálním termínu. Očekává se, že nedávno vzešlé plodiny budou v dobrém stavu. Začala sklizeň brambor a cukrové řepy, která těžila ze suchých dnů v hodnoceném období. Prognózy výnosů zůstávají nezměněny.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

První dekáda září byla v Maďarsku velmi teplá, denní teploty přesahovaly průměr i o 4-6 °C a denní maxima byla vyšší než 30 °C. Později se teploty postupně přiblížily téměř sezónním podmínkám. Kumulativní srážky dosáhly při západní hranici 180-200 mm (tj. až dvojnásobek dlouhodobého průměru), zatímco na východě srážek ubývalo a na jihovýchodě bylo naměřeno jen 80-100 mm, což průměr překročilo jen mírně. Druhá dekáda září a první dekáda října byly obzvláště vlhké. Déšť bránil dozrávání a vysychání letních plodin i sklizni zrna, což dále omezovalo jejich již tak snížený výnosový potenciál. Výsev řepky byl ukončen. Na začátku září bránila vzejití a ranému vývoji suchá půda, ale situace se výrazně zlepšila s příchodem vydatných srážek ve druhé dekádě. Setí ozimých obilovin začalo koncem září, přičemž zpočátku probíhalo pomalu, také kvůli vlhkým půdám. Od druhé říjnové dekády probíhá setí dobře a pravděpodobně dohání zpoždění. Předchozí prognózy výnosů letních plodin byly revidovány dále směrem dolů a jsou výrazně pod pětiletým průměrem.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Výrazně teplé období na začátku září bylo následováno teplotami průměrnými. Srážky byly na jihu Německa výrazně nadprůměrné, na severu a ve středu mírně nadprůměrné a na východě přibližně průměrné. Sklizeň kukuřice skončila začátkem října, až na výjimky na jihu; v současné době se sklízí cukrová řepa a brambory. Navzdory pozdnímu výsevu se cukrové řepě od léta dařilo díky příznivému počasí a půdní vlhkosti, takže zejména na severu lze očekávat vyšší výnosy. Brzká sklizeň ozimých plodin umožnila výsev ozimé řepky až do poloviny září. Následné vlhké počasí však zvýšilo tlak škůdců a pokročilý vývoj plodin by mohl snížit jejich odolnost vůči mrazům v letošní zimě. Setí ozimých obilovin se opozdilo kvůli příliš zamokřeným polím, zejména v jižním a západním Německu. Méně časté srážky a vyšší teploty v říjnu by měly být příznivé pro dokončení výsevu ozimin, no na jihu přetrvávají určité pochybnosti. Prognózy výnosů letních plodin byly zvýšeny, u slunečnice a brambor jen mírně, na 3 % nad pětiletý průměr, a u cukrové řepy na 5 % nad pětiletý průměr.

Nizozemsko

Srážky během sledovaného období byly v Nizozemí vyšší než dlouhodobý průměr, místy i více než dvojnásobek průměru. Četnost srážek byla vysoká, ale během druhé dekády září a prvního týdne v říjnu se vyskytlo i několik sušších dnů. Teploty značně kolísaly, ale v celém sledovaném období se blížily průměrným hodnotám. Sklizeň cukrové řepy probíhá podle plánu, zatímco sklizeň brambor a kukuřice je pozdější než obvykle, částečně v důsledku pozdního jarního setí. Výnosy letních plodin zůstávají obecně pod pětiletým průměrem, což potvrzují zprávy o prvních sklizních, i když vysokých výnosů dosahují plodiny zaseté včas na dobře odvodněných, nezhutněných půdách. Setí ozimých obilovin začíná pomalu, protože mnoho zemědělců (a dodavatelů) dalo přednost sklizni letních plodin, když to povětrnostní podmínky umožnily.

Polsko

Teploty byly v září v Polsku nadprůměrné, zejména v severovýchodním Polsku, v říjnu se vrátily k průměru. S výjimkou zaplavených oblastí v jižním Polsku odpovídaly srážkové úhrny sezónnímu průměru, s menším deficitem srážek na severovýchodě a severozápadě. Sklizeň letních plodin je mírně v předstihu a blíží se ke konci u kukuřice a slunečnice. Začala sklizeň brambor a cukrové řepy, a to bez výrazných omezení, s výjimkou povodněmi postižených oblastí na jihu země, kde podmínky zůstaly horší, no bez významného dopadu na úroveň celostátních výnosů. V září byl ukončen výsev ozimé řepky a v současné době probíhá výsev ozimých obilovin, který těží z několika suchých říjnových dnů. Prognózy výnosů obilovin zůstávají v podstatě beze změny, s drobnými úpravami směrem dolů (v rozmezí 1 %) v důsledku povodní na jihu a naopak víc suchých podmínek na severovýchodě.

Rakousko

V průběhu sledovaného období byly teploty v krajině mírně vyšší, než je dlouhodobý průměr, ale na začátku září byla země zasažena vlnou veder, což vedlo k předčasnému vysychání plodin. Ve druhé dekádě září zasáhla severní Rakousko bouře Boris, která do těchto oblastí přinesla až 350 mm srážek. Od té doby se počasí vrátilo k normálním podmínkám. Kontrastní podmínky v září velmi ztížily zemědělcům dokončení sklizně letních plodin, která měla kvůli vlně veder začít dříve než obvykle. Také zahájení setí ozim bylo zkomplikováno. V regionech nejvíce postižených silnými dešti se zpozdí až o dva týdny. Výsev řepky byl dokončen v září, no lokálně byl také komplikován nesjízdností pozemků. Porosty nyní vzešly a jsou ale v dobrém stavu. Riziko onemocnění brambor a cukrové řepy v důsledku příliš vlhké půdy se snížilo díky sušším týdnům v pozdějším období hodnocení. Naše prognózy výnosů letních plodin zůstávají blízké nebo mírně nižší než trendy.

Rumunsko

Pro Rumunsko byla v celém sledovaném období charakteristická mírná (1-2 °C) pozitivní teplotní anomálie. První a poslední dekáda září byla mnohem teplejší než obvykle. V první dekádě bylo srážek málo, ale silné deště ve druhé dekádě způsobily záplavy ve východním Rumunsku. Úhrny srážek podél východní hranice dosáhly 150-200 mm, což je dvojnásobek až trojnásobek dlouhodobého průměru. Vzhledem k silnému vodnímu a tepelnému stresu v hlavních produkčních jižních a východních regionech během letošního léta byly prognózy výnosů kukuřice na zrno a slunečnice opět upraveny směrem dolů, a to na velmi nízkou úroveň. Vlhké počasí ztížilo sklizeň kukuřice a slunečnice na východě a záplavy tam pravděpodobně způsobily další ztráty. Výsev ozimých plodin se zpozdil zejména ve východních a severních oblastech Rumunska v důsledku intenzivních dešťů. Naopak setí, klíčení a vzejití řepky bylo do 10. září problematické kvůli suché vrchní vrstvě půdy.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

V průběhu sledovaného období byly teploty v krajině mírně vyšší, než je dlouhodobý průměr, ale na začátku září byla země zasažena vlnou veder, což vedlo k předčasnému vysychání plodin. Ve druhé dekádě září zasáhla severozápadní část země bouře Boris, která do těchto oblastí přinesla hodně srážek. Kontrastní podmínky v září lokálně ztížily zemědělcům dokončení sklizně letních plodin, která měla kvůli vlně veder začít dříve než obvykle. Také zahájení setí ozim bylo zkomplikováno. V regionech nejvíce postižených silnými dešti se zpozdí až o dva týdny. Výsev řepky byl dokončen v září, no lokálně byl také komplikován nesjízdností pozemků. Porosty nyní vzešly a jsou ale v dobrém stavu. Riziko onemocnění brambor a cukrové řepy v důsledku příliš vlhké půdy se snížilo díky sušším týdnům v pozdějším období hodnocení. Naše prognózy výnosů letních plodin zůstávají blízké nebo mírně nižší než trendy.

Slovinsko

V polovině září a na začátku října se sledované období vyznačovalo intenzivními srážkami, jejichž úhrny se pohybovaly mezi 50 - 100 % nad úroveň dlouhodobého průměru. Tyto události byly doprovázeny chladnějšími dny, než je obvyklé, zatímco teploty ve dnech bez deště zůstaly na úrovni nebo nad úrovní průměru. Deště narušily počátek sklizně letních plodin; předběžné zprávy hovoří o rekordně nízké vlhkosti kukuřice na zrno v důsledku přetrvávajících vysokých teplot až do září. Předchozí prognózy výnosů letních plodin zůstávají beze změny. Záříjové srážky zlepšily podmínky pro setí ozimů a zakládání porostů. Výsev ozimých obilovin v říjnu probíhá dobře.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

Ve většině regionů přetrvávalo horké a suché počasí, které bylo charakteristické pro léto, až do září. Po celé sledované období byly v celé zemi nadprůměrné teploty. V severních regionech byly průměrné maximální teploty v září až o 7 °C vyšší než dlouhodobý průměr. Východní polovina země se až do konce září potýkala s trvalým nedostatkem srážek. Celkové úhrny srážek však blížily průměru, s výjimkou Oděské oblasti, kde došlo začátkem září a října k jejich nadbytku. Ve východní a jižní oblasti dosáhly porosty kukuřice plné zralosti již v srpnu, zatímco v západní oblasti se dozrávání v září rychle zrychlilo. Vlna veder, převážně v severních oblastech, zasáhla kukuřici na zrno ve fázi plnění a očekává se tak, že sníží výnosy. Výsev řepky mezitím probíhal běžným tempem a do konce sledovaného období byl téměř ukončen. Výsev ozimých obilovin probíhal dobře a v polovině října byly dokončeny dvě třetiny osevů.

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)